

Проаналізувавши дискурс даного блога ми можемо зробити висновок, що це тривимірне системне утворення, яке має форму та зміст і не розпадається на окремі елементи, а всі його елементи визначають один одного та взаємо зумовлюються на вербальному рівні.

Література

Грушевицкая Т.Г., Попков В.Д., Садохин А.П. Основы межкультурной коммуникации: Учебник для вузов / Т.Г. Грушевицкая. - М., 2002. - 352с. Сидорова М. Ю. Рефлексия «наивного» говорящего над языком и коммуникацией (по материалам открытых Интернет-дневников) / М. Ю. Сидорова // <http://marinadoma.narod.ru/inet/gender.html>, 2005. Herring S. C., Scheidt L. A., Bonus S., Wright E. Bridging the Gap: A Genre Analysis of Weblogs / S. C. Herring // Proceedings of the 37th Hawaii International Conference on System Sciences.- 2004.- N18(2).- С. 142-171. Huffaker D. A., Calvert S. L. Gender, Identity, and language use in teenage blogs / D. A. Huffaker // Journal of Computer-Mediated Communication. - 2005. - N 10(2). <http://jcmc.indiana.edu/vol10/issue2/huffaker.html>

ПЕТРЕНКО С. В.

(Київський національний університет імені Тараса Шевченка)

ВСТАВНІ ТЕКСТИ ЯК ОЗНАКА ГІБРИДНИХ ЖАНРІВ (НА МАТЕРІАЛІ АНГЛОМОВНОГО ЛІТЕРАТУРНО-КРИТИЧНОГО МЕДІЙНОГО ДИСКУРСУ)

У статті розглядаються гібридні жанри англomовного літературно-критичного медійного дискурсу. Вставні тексти мають широкий функціональний потенціал на їх формування. Вони розширюють інформаційне поле тексту літературного критика, а також є фоном, без якого сам текст рецензії, статті, огляду був би незавершеним.

Ключові слова: вставний текст, гібридний жанр, літературна критика.

Петренко С. В. Вставные тексты как признак гибридных жанров (на материале англоязычного литературно-критического медийного дискурса). В статье рассматриваются гибридные жанры англоязычного литературно-критического медийного дискурса. Вставные тексты имеют широкий функциональный потенциал на их формирование. Они расширяют информационное поле текста литературного критика, а также являются фоном, без которого сам текст рецензии, статьи, обзора был бы незавершенным.

Ключевые слова: вставной текст, гибридный жанр, литературная критика.

Petrenko S. V. Frame Texts as a Characteristic of Hybrid Genres (based on English-speaking media discourse of literary criticism). The article highlights the peculiarities of the hybrid genres of literary criticism in media discourse. Frame texts are very important in forming them. They extend the information field of the critic's text, and function as the background without which the texts of book reviews, articles, overviews are incomplete.

Key words: frame text, hybrid genre, literary criticism.

Постмодерністське сприйняття літературної критики дало поштовх для дослідження її текстів, представлених у медійному дискурсі, як таких, що знаходяться на межі різних жанрів і дискурсів. Крім того, загальний рух лінгвістичних студій до пошуку зв'язків між будовою мовленнєвих утворень і компонентами ситуації спілкування, перш за все суб'єктами комунікації, їхніми інтенціями, когнітивними, психічними, соціальними, ментальними та іншими характеристиками, зумовили зацікавлення сучасних дослідників проблемами гібридних мовленнєвих жанрів.

Актуальність дослідження зумовлена необхідністю вивчення характеру змін в авторському тексті за умови включення до нього різноманітних елементів з інших текстів (на прикладі літературно-критичних жанрів сучасного англomовного медійного дискурсу).

Текст, який вставлений в інший текст, позначається різними термінами: “текст у тексті” [Лотман 1992, с. 148-152; Руднев 2000, с. 282], “інтекст” [Тороп 1981, с. 33], “вставний текст” [Герашенко 2009], “frame text” [Ashe 2002].

Мета статті – дослідити особливості функціонування вставних текстів у гібридних літературно-критичних жанрах сучасного англomовного медійного дискурсу, а саме: літературній рецензії-огляді, рецензії-проблемній статті, проблемній статті-есе тощо.

Об'єктом дослідження є вставні тексти літературно-критичних жанрів англomовного медійного дискурсу. **Предмет дослідження** – особливості впливу вставних текстів на формування гібридних жанрів.

Матеріалом для статті стали тексти гібридних літературно-критичних жанрів англomовного медійного дискурсу (рецензій-оглядів, рецензій-проблемних статей, проблемних статей-оглядів, проблемних статей-есе тощо) англomовних часописів *London Review of Books*, *Sunday Book Review*, *The New Yorker*, *The New York Review of Books*, *The Times Literary Supplement* за 2010-2011 рр.

Однією з властивостей літературно-критичних жанрів сучасного англomовного дискурсу є те, що для адекватного розуміння змісту тексту рецензії, огляду, проблемної статті недостатньою є сама наявна інформація. Виникає необхідність звернення до інших текстів (наприклад, критик звертається до

літературних творів). Таким чином, з'являється будова “текст у тексті”, яка є у даному випадку складовим елементом як інтертекстуальності, так і інтердискурсивності. Вставний текст – повністю або частково включений у текст, автономний за сюжетом або жанром інший текст, який здатний до самостійного існування за його межами.

Будова “текст у тексті” також використовується у літературі, музиці та кіно. Це пояснюється тим, що різні типи мистецтва розвиваються не ізольовано, а у тісному взаємозв'язку, внаслідок чого феномени, що спостерігаються в одних з них, наявні і в інших.

Літературно-критичні жанри медійного дискурсу, у яких наявні вставні тексти, складно віднести до певних типів жанрів (рецензія, анотація, огляд, проблемна стаття), оскільки у цих текстах може поєднуватися не лише тексти різних жанрів, а й різних дискурсів (літературно-критичного, художнього, рекламного).

Вставні тексти, які зустрічаються у літературно-критичних жанрах медійного дискурсу, можна поділити на декілька типів: тексти оповідного та описового характеру – уривки з літературних творів, заголовки; тексти інформаційно-організаційного характеру – коротка біографія критика, об'яви; тексти-умовиводи, що виражають ідейну позицію або висновки – роздуми, вислови; тексти-деталі предметів – ціна, підписи до зображень.

До літературно-критичних текстів можуть бути включені уривки як з прозових, так і віршованих творів. Наприклад, критик Д. Дж. Тейлор у своїй проблемній статті-огляді “*The Crucial Role of Parody*” включив пародійний вірш:

The most interesting thing about Brown's latest collection – a fanatically elaborate spoof in which the leg-pull extends to the introduction, supposedly contributed by the Dalai Lama, and the dust jacket, where the author masquerades as “Regius Professor of Disassembly at the University of Oxford” – is the variety of treatments on offer. There are no procedural givens: different subjects, Brown implies, require different approaches. Some of the choicest extracts are simply near-phonetic representations of popular entertainers doing their stuff: Rod Stewart, for instance, performing “Maggie May”:

**Way kup Mageh ar thing
Ar gos umfin ter say chew
Slay Setember an ah
Really shoobe backa skoo
Or Madonna in full, uninhibited flight:
Ah trahda stayur head, trahda stayon tarp
Trahda playapart, but somehow ahfugart
Ahdark to spress my stream parnda view
Ahm not chrisjun nodda jew
Ooohweeoooweeooh
This is American Lahf**

Here, as elsewhere, there is a faint hint that Stewart and Madonna are only collateral, semi-innocent victims caught in the wider cultural cross-fire. Brown's real target, you infer, is the lazy, self-celebrating media mulch that nurtures them. Significantly, Madonna's performance is compered by Jonathan Ross (“Like, if I were you, I'd fondaw my bweasts all day, thas what I'd do!”) whom Brown clearly regards as a fawning, sex-obsessed buffoon (The Times Literary Supplement, December 29, 2010).

Даний вставний текст може існувати поза наративом-реципієнтом без шкоди для свого розуміння, оскільки є самодостатнім текстом. При цьому виключення цього тексту з проблемної статті літературного критика нанесе шкоду її цілісності, оскільки наведений інтекст є важливим компонентом структури статті.

Літературний критик може переповідати літературний твір, при цьому використовуючи цитати. Наприклад, Е. Колберт у літературній рецензії-огляді “America's Top Parent” переповідає книжку Емі Чуа “*Battle Hymn of the Tiger Mother*”:

In another chapter, Chua threatens to take Lulu's doll house to the Salvation Army and, when that doesn't work, to deny her lunch, dinner, and birthday parties for “two, three, four years” because she cannot master a piece called “The Little White Donkey.” The kid is seven years old. In a third chapter, Chua tells Sophia she is “garbage.” Chua's own father has called her “garbage,” and she finds it a highly effective parenting technique (The New Yorker, January 31, 2011).

Коротка біографія критика відрізняється за формою та характером викладу від основного тексту. Зазвичай вона виокремлюється курсивом та/або напівжирним шрифтом, і може розташовуватися зверху, знизу чи збоку статті, рецензії, анотації, огляду, інтерв'ю тощо. Наприклад, у проблемній статті-огляді К. Бенфі “Dramatic Revival” розміщено коротку довідку про автора:

Christopher Benfey, Mellon professor of English at Mount Holyoke College, is the author of “Degas in New Orleans” and “A Summer of Hummingbirds” (Sunday Book Review, February 4, 2011).

У проблемній статті-огляді К. Бенфі “*Emily’s Revolution*” було розміщено фото Емілі Дікінсон зі вставним текстом-підписом (The New York Review of Books, November 25, 2010):

*Amherst College Archives and Special Collections
Emily Dickinson, circa late 1846–early 1847*

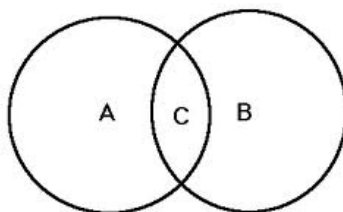
Літературний критик може використовувати висловлювання інших або переказувати їх своїми словами. Наприклад, літературна рецензія-огляд Дж. Готорна “*This is a Book Review*”:

It’s striking nowadays to hear a philosopher say that ‘we want a unified account of our knowledge’; even more striking to hear him say ‘I think we can get it’; very striking indeed to hear this from a philosopher of language. That wouldn’t always have been so. A hundred years or so ago, there was great enthusiasm for looking closely at the structure of sentences and at the distinction Frege had drawn between their sense and reference (the difference between saying that Mark Twain wrote Huckleberry Finn and saying that Samuel Clemens did – Clemens was Twain’s real name – where the sense, the cognitive significance, is different but the reference is the same); a great will, too, to separate sentences that were true by definition from those that weren’t, and among those that weren’t, to admit only those that could be independently verified (London Review of Books, 20 January 2011).

У літературно-критичних жанрах використовуються також іншомовний “текст у тексті”. Наприклад, М. Керріган, роблячи огляд іспаномовної літератури, вставляє іспанські реалії:

The room’s peeling bullfight posters evoke a grander (if also, perhaps, more dangerous) past, as do the bulls’ heads mounted on the wall in the lobby of the Hotel Imperial in “The Hotel Life” by the Spanish writer Javier Montes. Montes’s narrator, who makes his living reviewing hotels, remembers the Imperial from childhood as an aficionados’ haunt, a den of machismo and old-world corruption; he fancies that he smells the cigar smoke even now. He feels a “twinge of solidarity” with the bull’s head trophies, now no more than a gimmick in a refurbished (and sanitized) establishment which he sees as “a maquette or mascot of the whole country” (The Times Literary Supplement, February 2, 2011).

Таким чином, вставні тексти у літературно-критичних жанрах медійного дискурсу можна зобразити за допомогою кіл Ейлера [Cooper 2002, p. 201-202], де А – твір літературного критика, В – твір письменника, а С – вставний текст.

Отже, вставні тексти мають широкий функціональний вплив на формування гібридних літературно-критичних жанрів сучасного англomовного медійного дискурсу. Вони є певною формою атрактора, який фокусує певний відрізок тексту. Розширюючи інформаційне поле тексту літературного критика, вставні тексти є фоном, без якого сам текст рецензії, статті, огляду тощо був би незавершеним. Як засіб реклами, інтексти можуть створювати прогностичні ефекти, наприклад, оманливе очікування від майбутнього прочитання книги.

Перспективами подальших досліджень можуть бути дослідження інших чинників, які впливають на появу літературно-критичних гібридних жанрів англomовного медійного дискурсу (оцінність, комунікативні стратегії і тактики, інтертекстуальність та інтердискурсивність, комерціалізація тощо).

Література

Геращенко А. М. Роль вставних текстів в організації і розвитку нарратива (на матеріалі англійського мови): дисс. кандидата філологічних наук: спец. 10.02.04 – «Германські мови» / Геращенко Александр Михайлович. – Барнаул, 2009. – 177 с. Лотман Ю. М. Статті по семиотики і топології культури / Ю. М. Лотман.

– Таллін : Александра, 1992. – Т. 1. – 247 с. Руднев В. П. Прочь от реальности : Исследования по философии текста / Руднев В. П. – М. : Аграф, 2000. – 432 с. Тороп П. Х. Проблема интекста / Тороп П. Х. // Текст в тексте : труды по знаковым системам : ученые записки Тартуского гос. ун-та. – Тарту, 1981. – С. 33-44. Ashe B. D. From within the Frame : Storytelling in African-American Fiction / Bertram D. Ashe. – NY : Routledge, 2002. – 145 p. Cooper R. P. Modelling High-Level Cognitive Processes / Richard P. Cooper. – Mahwah, NJ : Lawrence Erlbaum Associates, Inc., Publishers, 2002. – 417 p.

Джерела ілюстративного матеріалу

London Review of Books [Електронний ресурс]. – <http://www.lrb.co.uk/> Sunday Book Review [Електронний ресурс]. – <http://www.nytimes.com/> The New Yorker [Електронний ресурс]. – Доступ : <http://www.newyorker.com/> The New York Review of Books [Електронний ресурс]. – <http://www.nybooks.com/> The Times Literary Supplement [Електронний ресурс]. – http://entertainment.timesonline.co.uk/tol/arts_and_entertainment/the_tls/

ПІНИЧ І. П.

(Київський національний лінгвістичний університет)

ВТІЛЕННЯ ЕМОЦІЙ У ДИСКУРСИВНИХ АКТАХ НЕФОРМАЛЬНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ ВЗАЄМОДІЇ

Статтю присвячено дослідженню дискурсивних емоцій та виявленню основних характеристик дискурсивних актів гніву, злості, зніяковіння, сорому, захоплення. Запропоновано дискурсивні тактики ідентифікації емоцій.

Ключові слова: емоційна компетенція, дискурсивний акт, дискурсивні емоції, емоційний фон.

Пинич И. П. Воплощение эмоций в дискурсивных актах неформальной коммуникации. Статья посвящена исследованию дискурсивных эмоций и выявлению основных характеристик дискурсивных актов гнева, злорадства, смущения, стыда, увлечения. Предложены дискурсивные тактики идентификации эмоций.

Ключевые слова: эмоциональная компетенция, дискурсивный акт, дискурсивные эмоции, эмоциональный фон.

Pinich I. P. Realization of emotions in discourse acts. The article is devoted to the study of discourse emotions and the delineation of the basic characteristics of discourse acts of anger, malice joy, embarrassment, shame and enthusiasm. There were introduced discourse tactics of emotion identification.

Key words: emotional competence, discourse act, discourse emotions, emotional background.

Гіпотеза про емоційну домінанту глибинних структур як компонента природженого емоційного інтелекту людини підкріплюється спостереженнями про перевагу емоційно-образного сприйняття світу, відображуваного в мовленні дітей, та подальшим його співіснуванням з раціональною складовою інтелекту дорослої людини [Шаховський 2006, с.76]. Адже сприйняття та спілкування з навколишнім середовищем мовця відбувається через призму індивідуальної системи оцінювання та особистісного емоційного мапування світу з низьким рівнем вірогідності абстрагованої, суто раціональної його інтерпретації. **Актуальність** дослідження полягає у тлумаченні емоцій як дискурсивних одиниць, керованих емоційними інтенціями, та визначальними у виборі глобальної мети комунікативної взаємодії.

Складний конструкт когнітивних здібностей людини до сприйняття емоцій, розуміння емоцій та керування емоціями, а також підвищення ефективності мислення завдяки емоціям безпосередньо пов'язаний з соціальною та емоційно-мотиваційною сферами людини та стосуються такого поняття як емоційна компетенція, основу якої складають сукупність конвенційних норм емоційної взаємодії та набору відповідних комунікативних стратегій. **Метою** даної статті є виявлення зв'язку між емоційною компетенцією мовців та реалізацією емоцій у різних типах комунікативних ситуацій неформального мовлення. Вирішення поставленої мети передбачає розв'язання таких конкретних **завдань**:

- охарактеризувати дискурсивну природу емоцій;
- виявити закономірності вибору відповідних стратегій поведінки дискурсивних актів гніву, злості, зніяковіння, сорому, захоплення;
- визначення дискурсивних тактик ідентифікації емоцій співрозмовника.

Об'єктом дослідження є сучасний художній англійський діалогічний дискурс.

Предметом дослідження є специфіка дискурсивної реалізації емоцій.

Домінування емоційного фокуса у світосприйнятті відображається передусім у вербальній поведінці мовців кожного певного лінгвістичного соціуму. Під час мовленнєвої взаємодії мовці відповідно до своїх взаємовідносин свідомо, керуючись нормами емоційної поведінки, обирають тип та ступінь інтенсивності емоцій, які у свою чергу виражаються, інтерпретуються і розвиваються в процесі інтеракції. Таким чином, психоемоційні установки мовців впливають на вибір емоційної домінанти комунікації та визначають перебіг подальшої взаємодії мовців, утворюючи певний емоційний фон. Вибір певного типу емоційної поведінки реалізується шляхом вербалізації специфічних для певних ситуацій емоційних